

μηχανισμός του καίσαρισμού και τὰ δικαιήματα καὶ ἔθιμα τῆς Ἀσίας συναπετέλουν σύνδεσμον γνωστότατον ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Βυζαντινισμοῦ. Τὴν ἀρχὴν δὲ τῆς ἐνότητος παρεῖχεν ἡ ἑλληνικὴ ἐκκλησία.

Ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ Β' ἐγένοντο πρὸς ἐξελληνισμὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰ πρῶτα μεγάλα δικήματα. Αὐτὸς δὲ ὁ αὐτοκράτωρ παρέσχεν εἰς τὸν κόσμον τὴν τρανωτάτην ἀποδείξιν πᾶν φιλλελληνικῶν αὐτοῦ συμπαιθῶν διὰ τοῦ γάμου αὐτοῦ, ἀναθιβάσας ἐπὶ τὸν θρόνον κόρον Ἀθηναῖον, ἐν ᾧ ἔτι αὐτὸς ὁ πατὴρ εἶχεν ἐκλέξει σύζυγον ἐκ Γαλλίας· καὶ περὶ δὲ ὀρθοδόξοτάτος ὧν ἔπραξε τοῦτο ἀδιαφορῶν ὅτι ἡ Ἑλληνὶς ἐκείνη πρὸ μικροῦ ἔτι ἔθυσεν εἰς τοὺς θεοὺς τῆς Ἑλλάδος.

[Ἐπειτὴ συνέχεια].

ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΒΕΣΤΜΙΝΣΤΕΡ

[Ἐκ τῶν τοῦ Emile Souvestre].

Κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίξ' το 'ς τὸ γυαλό.

Τὸ ἠθικὸν τοῦτο ἀξίωμα ἐφαρμόζεται καθ' ἐκάστην. Ὅντως δὲ σπανίως συμβαίνει τὸ ἀγαθὸν νὰ μὴ φέρῃ ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν πράττοντα αὐτὸ εἴτε χαρὰν εἴτε φήμην καλὴν. Οἱ λέγοντες, ὅτι ἡ ἀφοσίωσις εἰς τι δὲν συνεπιφέρει ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτῳ εὐτυχίαν, ἀπατώνται συχνάκις καὶ συγχέουσι τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν μετὰ τῆς κατ' ἐπιφάνειαν. Ἀληθεστεροὶ ἦθελον εἶνε ἐὰν ἔλεγον, ὅτι ἡ ἀφοσίωσις δὲν φέρει οὔτε πλοῦτον, οὔτε ἰσχύν. Ἀλλὰ τίς δὲν ἔχει, τοῦλάχιστον ἅπαξ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ὠφελῆθῃ ἐξ ἐντίμου πράξεως, τὴν ὁποίαν ἐνόμιζε λησμονηθεῖσαν; τίς ἀγαθοεργὸς ἄνθρωπος δὲν συνήντησε τοῦλάχιστον ἅπαξ ἐν τῷ κόσμῳ ἄγνωστον, ὃν ἀπέκτησε φίλον ὡς ἐκ τῆς καλῆς αὐτοῦ φήμης; Ὅσπερ δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι εἶνε μικρὸν τι αὐτῇ ἡ ἀδελφότης, ἣτις συνάπτει πάσας τὰς τιμὰς ψυχᾶς, καὶ ἣτις ἀσφαλίζει μετ' ἀγαθὴν πράξιν, τὴν ὑποστήριξιν ἐκείνων, οἵτινες εἶνε ἱκανοὶ νὰ ἐννοήσωσι καὶ μιμηθῶσι τὸν πράξαντα αὐτήν; Ἄλλως τε δὲ καὶ τίς δύναται νὰ μαντεύσῃ, τί ἐπιφυλάσσει αὐτῷ ἡ συγκυρία τῶν περιστάσεων, καὶ ὁποίου καρποῦς θ' ἀποκομίσῃ αὐτῷ εἰς τὸ μέλλον εὐεργεσία τις; Δὲν πρέπει νὰ εἶναι τις χρηστὸς ἐπὶ τῇ ιδέᾳ τῆς ἀναποδόσεως, διότι τοῦτο ἠθέλεν εἶνε κερδοσκοπία τῶν αἰσθημάτων τῆς καρδιάς αὐτοῦ· ἀλλὰ χωρὶς τῶν ἀξιοῖ τις ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, δύναται νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι θὰ εὕρῃ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν ὁποίαν εὗρον παρ' αὐτῷ, καὶ ὅτι περιστάσεως δοθείσης θὰ ἰσχύσῃ μικρὰν εὐγνωμοσύνην, ἐνθα ἔσπειρον ἄφθονον εὐεργεσίαν.

Τὸ ἐπόμενο ἀνεκδότον ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἀγγλίας νομίζομεν ὅτι εἶνε πειστικὸν παράδειγμα τῆς ἀληθείας ταύτης.

Ἐν τοῖς χρόνοις τῶν ἐρίδων τοῦ Κοινοβουλίου

καὶ τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Α' αἱ δύο πατρίαι ἐξοπλισθεῖσαι ἐπολέμουν μετὰ λύστες. Ὁ στρατὸς τοῦ βασιλέως εἶχε πλειστάκις ἠττηθῆ, καὶ ἐκεῖνοι τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον λάβει ἀνὰ χεῖρας τὰ ὄπλα, ἤχθησαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῶν ἰδρυθέντων ὑπὸ τοῦ Κρόμβελ ἐν ἐκάστη πόλει, ἵνα καταδικασθῶσιν ὡς ἐπαναστάται.

Ὁ σὶρ Πατρίκιος τοῦ Newcastle ἦτο εἰς τῶν δικαστῶν. Ἦτο ἄνθρωπος αὐστηρῶν ἠθῶν, ὀνομαστός ἐπὶ τῇ σταθερότητι τῶν δημοκρατικῶν φρονημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἠπιότητι χαρακτηηρός, εἰς ὃν ὁ Κρόμβελ ἀπένευεν ὑπόληψιν ὀλίως ἰδαιτεράν. Ἡ ἐπισφαλὴς αὐτοῦ υγεία ἐκώλυσεν αὐτὸν ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὰς στρατιωτικὰς κινήσεις, διὸ καὶ ἤσχολεῖτο εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς δημοσίας τότε γνώμης, τὴν ὁποίαν ἀπεδέξατο διὰ τῶν φώτων αὐτοῦ· ἀναφέρεται δὲ ὡς δραστηριώτατος, δεξιώτατος, ἀλλὰ καὶ ὡς ὁ μᾶλλον ἀδέκαστος δικαστὴς τῆς κομπετίας.

Ἐσπέραν τινὰ, καθ' ἣν ὁ σὶρ Πατρίκιος εἶχε συναθροίσει φίλους καὶ ἐγευματίζεν ἐν εὐθυμίᾳ ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, στρατιῶται εἰσέρχονται μετὰ αἰχμαλώτου βασιλοφρόνος, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχον συλλάβει. Οὗτος ἦτο ἀξιωματικὸς ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν κατατροφὴν τοῦ στρατοῦ τοῦ Καρόλου ἔσπευσε νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ παράλια, ὅπως εὕρῃ τρόπον μεταβάσεως εἰς Γαλλίαν. Ὁ σὶρ Πατρίκιος διάταξε νὰ λύσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔπειτα δὲ διατάξας νὰ ἐτοιμάσωσι παρὰ τῇ ἐστία νέαν τράπεζαν, εἶπε·

— Σήμερον εἶνε ἡ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων μου, θέλω νὰ περατώσω εὐθύμως τὸ δεῖπνον τὸ ὁποῖον ἤρχισα· δώσατε ἀναψυκτικὰ εἰς τὸν ἀξιωματικὸν καὶ εἰς τοὺς ὀδηγήσαντας αὐτόν. Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν θέλω νὰ ξενίσω αὐτόν, τὸν ὁποῖον μετὰ μίαν ὥραν θὰ δικάσω.

Οἱ στρατιῶται εὐχαριστήσαντες παρεκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν πλησίον τοῦ αἰχμαλώτου, ὁστίς ἐφαίνετο, ὅτι τὸ καθ' ἑαυτὸν ἔλαβε θάρρος καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ μετὰ τῶν ἄλλων μετὰ πολλῆς ὀρέξεως.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Πατρίκιος ἐπανῆλθε καὶ παρεκάθησεν εἰς τὸ συμπόσιον μετὰ τῶν φίλων του, καὶ ἐπανέλαβε τὴν διακοπεῖαν διὰ τῆς ἐλεύσεως τῶν στρατιωτῶν συνομιλίαν.

— Λοιπὸν, σᾶς ἔλεγον, ἐξηκολούθησεν, ὅτι δεκαπενταετῆς τὴν ἡλικίαν ἤμην ἔτι τόσον ἰσχνός, ὥστε πάντες κατεφρόνου τὴν ἀδυναμίαν μου ἢ κατεχρῶντο αὐτῆς διὰ νὰ μὲ κάμνωσι νὰ ὑποφέρω. Κατ' ἀρχὰς εἶχον νὰ ὑποφέρω τὴν κατεντρέχειαν τῆς μητρυιάς μου, μετὰ δὲ ταῦτα ἐδέησε νὰ ὑπομείνω τὴν τῶν συντρόφων μου. Εἰς τὸν παῖδα τὸ θάρρος συνίσταται εἰς τὴν συναίσθησιν τῶν δυνάμεών του. Ἡ ἀδυναμία μου μὲ κατέστητε δειλόν· ἀντὶ νὰ σκληρυνθῶ ἐν τῇ κακουχίᾳ, αἱ βαναυσότητες εἰς τὰς ὁποίας ἤμην ἐκ-

τεθειμένος με κατέστησαν μάλλον ευαίσθητον και μάλλον περιφοβόν πρό των πόνων. Ἔζων ἐν διηνεκεῖ τρόμφῳ, ἀλλ' ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐφοβούμην τὴν ῥάβδον τοῦ διδασκάλου· δις ὑπέστην τὴν σκληρὰν ταύτην τιμωρίαν, καὶ εἶχον τηρήσει ἀνάμνησιν αὐτῆς τόσον τρομερὰν, ὥστε μόνῃ ἡ σκέψις ὅτι ἤθελον ἐκτεθῆ αὐθις εἰς αὐτὴν, ἐνεποίει τρόμον εἰς ὅλον τὸ σῶμά μου.

«Ἦκουον, ὡς εἶπον ὑμῖν, τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς τοῦ Βεστμίνστερ. Αἱ δύο τάξεις τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τούτου διεχωρίζοντο δι' ἀπλοῦ παραπετάσματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο ῥητῶς ἡμῖν ἀπηγορευμένον νὰ ἐγγίζωμεν. Θερμὴν τινα ἡμέραν ὕπνος με κατέλαβεν ἐνῶ ὁ καθηγητὴς ἡρμήνευεν ἡμῖν τὴν Ποιητικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους. Θόρυβος ἐπισυμβᾷς ἐν τῇ τάξει με ἐξήγειρεν αἰφνιδίως καὶ διὰ νὰ μὴ πέσω χαμαὶ ἤρπασα τὸ παραπέτασμα τὸ ὁποῖον ἐσχίσθη εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ εὐρεῖα ὅπῃ κατέστησε καταφανῆ τὴν γείτονα τάξιν. Οἱ δύο καθηγηταὶ ἐστράφησαν εἰς τὸν θόρυβον, ταῦτοχροδίως δὲ εἶδον τὴν γενομένην φθορὰν. Ἡδύνατο ν' ἀποδώσασιν τὴν αἰτίαν τόσον εἰς ἐμέ, ὅσον καὶ εἰς τὸν μαθητὴν τὸν εὐρισκόμενον ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει εἰς τὸ ἀντίθετον τοῦ παραπετάσματος· ἀλλ' ἐπροδόθη ἐκ τῆς ταραχῆς μου καὶ ὁ καθηγητὴς με διέταξε ὀργίλως νὰ προσέλθω νὰ λάβω δώδεκα ῥαβδισμούς. Ἠγέρθη κλονούμενος ὡς μέθυσοσ, προσεπάθησα νὰ ὀμιλήσω, ἵνα ζητήσω χάριν, ἀλλ' ὁ φόβος ἐπάγωσε τὴν γλώσσαν μου, τὰ γόνατά μου ἐλύθησαν καὶ ψυχρὸς ἰδρῶς κατέρεεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μου. Τέλος ἐλθὼν πλησίον τοῦ καθηγητοῦ ἔπεσα γονυκλιτής. Τὸ φοβερὸν μαστιγίον εἶχε ἤδη ὑψωθῆ ἐπ' ἐμέ, ὅτε ἤκουσά τινα λέγοντα. «Μὴ δέρετε αὐτόν· ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος ἔνοχος.» Ὄμιλησεν οὕτως ὁ μαθητὴς ὁ εὐρισκόμενος ἐπὶ τοῦ ἐτέρου μέρους τοῦ παραπετάσματος. Προσῆλθον ἐν τῇ τάξει ἡμῶν καὶ ἔλαβε δώδεκα ῥαβδισμούς. Ἡ πρώτη μου κίνησις ἦτο νὰ καταπαύσω τὴν ἀδικον ταύτην τιμωρίαν, ἐπιζητῶν αὐτὴν δι' ἐμέ, ἀλλὰ δὲν εἶχον τὴν δύναμιν· καὶ ἀφοῦ ἐδόθη ὁ πρῶτος ῥαβδισμὸς ἠσχύνθη νὰ ὀμιλήσω.

Ἀφοῦ ὑπέστη τὴν τιμωρίαν ὁ μαθητὴς διῆλθε πλησίον μου, τὰς χεῖρας ἔχων αἰμοφύρτους καὶ μοι εἶπε, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, μετὰ μειδιάματος, ὅπερ δὲν θὰ λησμονήσω ἐν τῷ βίῳ μου.

— Μὴ περιπλέεσαι πλέον εἰς τὸ παραπέτασμα, διότι ἡ ῥάβδος πονεῖ.

Ἐπεσα γονυκλιτής κλαίων ἐν λυγμοῖς καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ με ἐξαγάγωσι τῆς τάξεως.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἠσθανόμην αἰσχύνην ἐπὶ τῇ δειλίᾳ μου, καὶ ἔπραττον πᾶν, ἵνα ὑπερνικήσω αὐτήν. Ἐλπίζω ἐπὶ τέλους, ὅτι τὸ κατώρθωσα.

— Καὶ δὲν γνωρίζετε ποσῶς τὸν γενναῖον ἐκείνον μαθητὴν, ἠρώτησέ τις τῶν συνδαιτυμόνων· δὲν ἐπανεῖθετε αὐτὸν ἔκτοτε;

— Οὐδέποτε, δυστυχῶς. Δὲν ἦτο ἐκ τῶν συμμαθητῶν μου ἐν τῇ τάξει μου, ἐγὼ δὲ μετ' ὀλίγον κατέλιπον τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Βεστμίνστερ. Ἄ, μάρτυς μου ὁ Θεὸς, προσέθηκεν ὁ Πατρίκιος δακρύων, πολλάκις ἐζήτησα ἐν τῇ προσευχῇ μου νὰ ἐπανίδω ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὑπέφερε τόσῳ δι' ἐμέ θὰ ἐδίδα πολλά ἔτη τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ συγκρούσω μίαν φορὰν τὸ ποτήριόν μου πρὸς τὸ ἰδικόν του.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔχων τὶς ἀνὰ χεῖρας ποτήριον ἐπροχώρησε πρὸς τὸν σίρ Πατρίκιον, ὁ ὁποῖος ἐγείρας τοὺς ὀφθαλμούς μετ' ἐκπλήξεως εἶδε τὸν βασιλόφρονα αἰχμαλώτον, ὁ ὁποῖος προέτεινε αὐτῷ πρόποσιν μειδιῶν.

— Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ σχισθέντος παραπετάσματος τοῦ Βεστμίνστερ, σίρ Πατρίκιε, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς· ἀλλὰ βεβαίῳ, ὅτι ἡ μνήμη σὰς ἠπάτησε· δὲν ἔλαβα δώδεκα ῥαβδισμούς, ἀλλὰ διπλάσιους τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, διότι ἐξέθεσα ἄλλον εἰς τὴν τιμωρίαν μὴ καταστήσας γνωστὸν ἀμέσως τὸ σφάλμα μου.

— Εἶνε ἀληθές, τώρα τὸ ἐνθυμοῦμαι! ἀνεφώνησεν ὁ δικαστής.

— Καὶ ὁ ἐντιμὸς ὑμῶν καθηγητὴς σὰς ἔδωκε νὰ συντάξῃτε, ἐὰν δὲν μ' ἀπατᾷ ἡ μνήμη, ἐν τῇ περιστάσει ἐκείνῃ, λόγον λατινικὸν ἐπὶ τῶν ἐκουσίων ἀδικημάτων.

— Τὸ ἐνθυμοῦμαι, τὸ ἐνθυμοῦμαι ἐπανέλαβεν ὁ Πατρίκιος· ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ εἴσθε ὑμεῖς; . . . Ναι, προσέθηκεν, ἀφοῦ παρετήρησεν αὐτόν, ἀναγνωρίζω τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα. . . εἶνε αὐτός, αὐτός οὗτος. . . ἀλλ' ἐν ποίᾳ καταστάσει καὶ ὑπὸ ποίᾳ στολῆν! . . .

— Ὑπὸ τὴν στολὴν τοῦ βασιλέως μου, σίρ Πατρίκιε. Εὐγενῆς καὶ Σκώτος, ὑπήκουσα εἰς ὅ, τι μοι ἐδίδαξεν ὡς καθῆκον. Ἠκολούθησα τὸν πατέρα μου εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Καρόλου, ὁ πατήρ μου ἀπέθανε, καὶ ἐγὼ θὰ πράξω ὁμοίως. Τὸ πᾶν βαίνει καλῶς· δὲν ζητῶ εἰμὴ ἔν πρᾶγμα: Ὁ Θεὸς σώζοι τὸν βασιλέα!

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁ ἀξιωματικὸς ἐπανῆλθε πλησίον τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐξηκολούθησεν ἡσυχῶς τοῦ γεῦμά του.

Ἄλλ' ὁ Πατρίκιος ἔμενε σκυθρωπὸς καὶ σίνωνος. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην δούς τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς, ὅπως ὁ αἰχμαλώτος τύχη πάσης περιποιήσεως, ἀνεχώρησε, μὴ εἰπὼν ποῦ μετέβαινε, καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἦτο ἀπών. Ἐπὶ τέλους τὴν τετάρτην ἐπανῆλθε καὶ διέταξε νὰ φέρωσιν ἐνώπιόν του τὸν βασιλόφρονα ἀξιωματικόν.

— Ὅθ μὲ δικάσωσιν; ἠρώτησε σοβαρῶς οὗτος. Καιρὸς νὰ δοθῇ πέρας, καὶ χάριν φιλανθρωπίας. Εἶμαι τόσον καλὰ εἰς τὸν οἶκόν σας, σίρ Πατρίκιε, ὥστε ἂν μείνω περισσότερον χρόνον θὰ κατανήσω νὰ ποθῶ τὴν ζωὴν.

— Λόρδε Δέρβυ, εἶπε συγκεινιημένος ὁ δικαστής, πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν μοι εἶπες, δεικνύων μοι

τάς αίμοφόρους χειράς σου. — Μή περιπλέκεσαι πλέον εἰς τὸ παραπέτασμα, διότι ἡ ῥάβδος πονεῖ. — Ἴδου ἡ χάρις σου, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Προστάτου, ἀλλὰ ἤλθεν ἡ σειρά μου νὰ σοὶ εἶπω. — Μὴ λάμβανε τὰ ὄπλα κατὰ τοῦ Κοινοβουλίου, διότι ὁ Κρόμβελ εἶνε ἀδυσώπητος.

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ σὶρ Πατρίκιος καὶ ὁ λόρδος Δέρβυ ἐνηγαλίσθησαν καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἐζήτησαν ἐν μεγάλῃ οἰκειότητι, καὶ τοὶ ἔχοντες ἀμφοτέροι ἀντιθέτους πολιτικὰς δοξασίας.

M. M.

Ἐπὶ τὸν τίτλον «Κυθνιακά» ἐξεδόθη ἐν Σύρῳ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντ. Βέλληνθα βιβλίον πολλοῦ λόγου ἄξιον, περιέχον περιγραφὴν τῆς νήσου Κύθνου ὑπὸ τὰς διαφόρους αὐτῆς ἐπόψεις μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας συντεταγμένην. Ἐκ τοῦ βιβλίου τούτου παραλαμβάνομεν τὸ μέγιστον τὸ περὶ τῶν ἐθίμων τῆς νήσου Κύθνου, ἅτινα, ὡς ὅπως περιεργα καὶ ἐπιχωριάζοντα μόνον ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, εὐχαρίστως, πιστεύομεν, θέλουσιν ἀναγνωσθῆ.

Σ. τ. Δ.

ΚΥΘΝΙΑΚΑ ΕΘΙΜΑ

"ΗΘΗ.

Ἦνα καλῶς γνωσθῶσι τὰ τῆς Κύθνου, δεόν νὰ περιγραφῶσι τὰ τε ἦθη καὶ τὰ ἔθη καὶ αἱ δοξασίαι τῶν συγχρόνων Κυθνίων, ἃ τόσῳ γνησιώτερα ἀνευρίσκονται, ὅσῳ ἀρχαιότερον ἀναζητοῦνται. διότι τότε ἀνεπιτήδευτα ὄντα ἦσαν ἀμόλυντα τῆς νεωτερικῆς πονηρίας, ἣν μετὰ λύπης καθορᾶτις ὑπέφρουσαν εἰς τὴν κυθνιακὴν κοινωνίαν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετηρίδα. Καὶ δὴ πρῶτον μὲν ἐγκύψωμεν εἰς τὰ περὶ τῶν ἠθῶν.

Ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν λοιπὸν φόβου καὶ τῆς ἀλλήλων αἰδοῦς μάλλον ἢ ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης ἀπέχονται τοῦ κακοῦ. Τῇ δὲ καθεστηκυίᾳ ἐξουσίᾳ οὐδέποτε ἀντίστανται, οὐδὲ γογγύζοντες καταβάλλουσι τοὺς φόρους. Διὸ οὐ μόνον εἰς τὴν τῶν φόρων εἰσπραξίν οὐδέποτε βίαν ἢ ἀπειλὴν ἀνάγκην ἔχει νὰ μεταχειρισθῆ ἢ διοικήσῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας οὐδεμίαν δυσχέρειαν ἀπαντᾷ ὁ ἐνεργῶν. διότι οἱ πλείονες τῶν ὀφειλετῶν οὐδὲ περιμένουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατασχέσεως, ἐφ' ἣ ἀισχύνονται, ἀλλ' ἐκχωροῦσιν ἐκούσιως τῷ δανειστῇ τὰ ἐνυπόθηκα ἢ ἐνέχυρα, ὅταν ἴδωσιν ὅτι ἀδυνατοῦσι ν' ἀποδώσωσι τὰ ὀφειλόμενα, ὧν ἔξαρνοι δὲν γίνονται, οὐδὲ ἂν ἐλλείπει ἔγγραφος ἀπόδειξις ὀφειλῆς. Τὰς δὲ πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς ἀρχαιότερον μὲν διέλυον συμβιβαστικῶς τῇ μεσολαβῆσει τῶν προϋχόντων ἢ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπ' ἐσχάτων δὲ μάλλον φιλόδικοι γενόμενοι προσφεύγουσι τινες εἰς τὰ δικαστήρια. Ἡ δ' ἐπ' ἐσχάτων ἀναφαινομένη ἔκλυσις τῶν ἀρχαϊκῶν ἠθῶν ὑπεισήληθεν ἀπὸ τῶν γειτονικῶν μεγαλοπόλεων, εἰς ἃς φοιτᾷ ἐξ ἀνάγκης ἢ τῶν ἐργατῶν τάξις. Ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὴν ὑπὲρ δύναμιν πολυτέλειαν τάξις τῶν γυναικῶν καὶ ἡ ὀλιότερα

ἀπομίμησις τῶν εὐρωπαϊκῶν καινοτομιῶν περὶ τὴν ἐνδυμασίαν οὕτω δεινῶς ἐνσκήψασαι ἐπαπειλοῦσι τὴν βελτιωθεῖσαν οικονομικὴν κατάστασιν τῶν Κυθνίων. Ἡ δὲ φυγοδικία εἶνε τι ἄγνωστον τοῖς Κυθνίοις, καθάπερ καὶ ἡ λιποστρατεία, ἣν δυστυχῶς ἐπ' ἐσχάτων ἐνεθάρρυνε πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἡ ἐπικρατήσασα κυβερνήσις χάριν ἰδιοτελοῦς πολιτικῆς κερδοσκοπίας.

Ἡ δὲ πρὸς τὴν οἰκογένειαν στοργὴ διατελεῖ οὔσα ἀμείωτος, εἴτε παρ' αὐτῇ διαμένει ὁ Κύθνιος εἴτε μακρὰν αὐτῆς πολυετῶς διχτήρει. Ὅθεν σπανιώτατον εἶνε ν' ἀπαντήσῃς Κύθνιον ἐπιλαθόμενον τῆς ἐκυτοῦ οἰκογενείας, καὶ ζωντοχῆραν νὰ ἴθῃς, ὡς ἔθος ταῖς κοινωνίαις ταῖς πολλοὺς τοὺς ἀποδημοῦντας ἐχοῦσαις, ἀλλὰ χήρας διὰ βίου πλείστας ὅσας ἀπαντᾷς. διότι νομίζουσιν ὅτι προσκρούουσιν εἰς τὴν αἰδηροσύνην, ἂν ἔλθωσιν εἰς δεύτερον γάμον, εἰς ὃν μόλις ἀποτολμῶσιν ἐνίοτε οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ὑπὸ τῆς κοινωνίας ἀποδοκιμαζόμενοι τελοῦσιν αὐτὸν ἐν γωνίᾳ καὶ παραβύσῳ, πάντων ἀγνωσύντων, εἰ δὲ μὴ, διατρέχουσι τὸν κίνδυνον νὰ χλευασθῶσιν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ μετὰ τὰ κουδούρια, ἧγουν διὰ κροταλισμῶν δυστήχων ἐκ κεράτων καὶ μεταλλίνων σκευῶν διασπορμένων ἐν ταῖς βύμαις πρὸς ἐμπαιγμὸν τοῦ ἀποστρέξαντος τὴν χρείαν, εἰς ἣν ὁ θεὸς ὑδόκησεν νὰ τὸν καταδικάσῃ. Ἀλλ' ὅμως τὴν σωφροσύνην ἔγγαμοί τε καὶ χήραι τηροῦσι μετὰ μεγάλης αὐστηρότητος. Ὅθεν σπανιώτατα καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου παράγεται τέκνον ἐκ κλεψιγαμίας. Δολοφονία δ' ἐν τῇ νήσῳ εἶνε τι ἄγνωστον. ἂν δ' ἐνίοτε γείνη ἀνθρωποκτονία, προέρχεται ἐκ διαπληκτισμῶν ἀσκόπως εἰς ταύτην καταληγόντων, ἀλλὰ καὶ στιγματίζεται ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ὁ ὅπως δῆποτε φονεύσας, ὡς μαιφόνος.

Ἀηστρικός δὲ πράξις βεβαίως ἡ Κύθνος, ἅτε νῆσος μικρὰ, δὲν εὖνοιε. ἀλλὰ καὶ ἡ πειρατεία, ἣν ἐπετήδευσαν γειτονικαὶ τινες νῆσοι, εἶνε τόσον μόνον γνωστὴ ἐν Κύθνῳ καθ' ὅσον οἱ Κύθνιοι γίνονται θύματα τῶν πειρατῶν. Αἱ δὲ ζωοκλοπαὶ καὶ αἱ ζωοκτονίαι, ὑρ' ὧν μαστίξεται ἡ Νάξος καὶ ἡ Ἀμοργός, εἶνε ἀσυνήθεις ἐν Κύθνῳ. Κλοπαὶ δὲ διὰ ῥήξεως ἢ διὰ τρόπου τινὸς ἄλλου γίνονται σπανιώτατα. Καὶ πῶς νὰ κλέψωσι τὰ ἐν οἰκίαις πεφυλαγμένα, ἐνῶ τὰ γεννήματα μετὰ τὴν συγκομιδὴν ἐν μέσῳ τῶν ἀγρῶν ἐκτεθειμένα διαμένοντα ἐπὶ 40—50 ἡμέρας λακκιασμένα, ἧτοι ἐντόνις λάκκων ἀβηθῶν χώματα ἐπικεκαλυμμένα, διατελοῦσιν ὄντα ἄθικτα, οὐδενὸς χεῖρα ἄρπαγα ἐπιβάλλοντος; Μικροκλοπαὶ δὲ τινες διαπράττονται ἐν τοῖς ἀγροῖς ὀπωρικῶν καὶ τῶν τοιοῦτων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγροφυλακὴ ἀργεῖ ἐν τῇ νήσῳ, δι' ἧς εἶνε δυνατόν νὰ περιστῇ ἢ ἐπήρῃ αὕτη, ἐφ' ἣ δυσφοροῦσιν οἱ κάτοικοι.

Ἡ δὲ μέθη δὲν ἐπιπολάζει, εἰμὴ ἐν τῇ τῶν ναυτικῶν τάξει, ἐνῶ ἡ τῶν γεωργῶν εἶνε μάλλον νηφάλιος καὶ λιτὴ περὶ τὴν δίαιταν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.